

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 076 52/99-2038
Signatura: bg6cs104

Oblastní pracoviště č.7
Okresní pracoviště Strakonice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Čestice, okres Strakonice Čestice 148, PSČ 387 19
Identifikátor ředitelství:	600 063 666
IZO:	107722305
Ředitelka školy:	Mgr. Helena Petrová
Zřizovatel:	Obec Čestice
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Strakonice
Termín inspekce:	22. - 24. únor 1999
Inspektoři:	Mgr. Jana Dostálová Mgr. Jindřich Bešťák
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů: Podmínky a průběh vzdělávání ve vyučování německého jazyka přírodopisu, prvouky, hudební výchovy.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Třídní knihy, rozvrh hodin, vzdělávací program školy, roční tematické plány učiva, hospitační záznamy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola má ve vztahu k počtu žáků a vzdělávacímu programu odpovídající prostorové podmínky. Sledovaná výuka probíhala v běžných třídách a v audiovizuální učebně (video, klavír). Nejdůležitější pomůcky a názorné vyučovací prostředky (obrazy, mapy) jsou umístěny ve třídách. Používané učebnice jsou převážně dobře zvoleny. Pro výuku německého jazyka byly vybrány dvě koncepčně a obsahově velmi odlišné učebnice. Zařízení jednotlivých tříd má velmi dobrou úroveň (koberec, závěsy, výzdoba).

Materiálně technické podmínky byly hodnoceny jako nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Vyučování začíná v půl osmé. Přestávky na odpočinek žáků jsou dodržovány. Přestávka po druhé vyučovací hodině je zkrácena o pět minut na základě písemného souhlasu MŠMT ČR. Do školy dojíždějí žáci z více než dvaceti sousedních obcí. Ve škole je zajištěn pitný režim a stravování ve školní jídelně. Prostorové podmínky jsou velmi příznivé, žákům je o přestávkách umožněn volný pohyb, v době pěkného počasí je využíváno prostranství za školou. Školní řád je pravidelně posuzován pedagogickou radou a inovován (drogová prevence, odmítání násilí, práva dětí). Školní prostředí má velmi dobrou estetickou úroveň.

Sledovaná výuka byla převážně dobře organizována. Motivace činností a jejich časové rozvržení ve vyučovacích hodinách omezovalo vznik únavy žáků.

Psychohygienické podmínky jsou spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Výuka sledovaných předmětů byla zajištěna s převahou odborné a pedagogické způsobilosti. Pouze na prvním stupni není splněna podmínka odborné způsobilosti ve výuce německého jazyka.

Personální podmínky jsou spíše nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Učitelé zpracovali tematické a časových plány v souladu s osnovami jednotlivých předmětů. Výběr pomůcek, odborné literatury, učebnic byl ve sledovaných hodinách zodpovědně a tvořivě zajištěn. Při kontrolní činnosti ředitelky školy je hodnoceno dodržování specifických cílů vyučovacích předmětů a doporučené přístupy k organizaci vyučování. Ve výuce německého jazyka jsou zohledňovány individuální dispozice žáků nebo poruchy učení (přizpůsobení požadavků na zvládané množství a kvalitu učební látky). V první etapě výuky německého jazyka (4. - 5. ročník) bylo věnováno méně pozornosti osnovami stanovenému osvojování zvukové podoby jazyka. V hudební výchově bylo probírané učivo a zařazené hudební činnosti v souladu s osnovami.

Ve sledovaných předmětech byly osnovy plněny běžným způsobem.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Prvouka

Výrazným pozitivem organizace výuky bylo rozvržení vyučovací doby na větší počet činností, které však dohromady tvořily jednotný výchovně vzdělávací celek. Důležitým motivačním prvkem bylo srozumitelné stanovení cílů výuky a jejich postupné plnění. Základem učení bylo spojování známých poznatků žáků s novými informacemi, které byly vyhledávány v učebnici, knihách, básničkách, obrázcích, písničkách a známém prostředí třídy, rodiny. Učivo bylo přiměřené, tempo výuky příznivé, hodnocení žáků pravidelné. Žáci byli vedeni k rozvoji slovního, písemného, výtvarného a dramatického vyjádření vlastního názoru.

Výuka prvouky byla hodnocena s výraznou převahou pozitiv.

Přírodopis

Prioritou výuky bylo důsledné zaměření na činnostní charakter vyučování a stále zapojování žáků do tvorby vyučovacího stylu (diskuse, referáty, práce s literaturou). Tento

postup se projevoval orientací výuky na samostatná pozorování žáků a jejich znalosti. Výrazným pozitivem bylo úsporné používání výkladu učitele. Žáci samostatně objevovali (vyhledávali) nové poznatky, odborné názvy, souvislosti. Efektivní vyučovací metodou bylo popisování pozorovaných živočichů v pracovních obrazových materiálech. Výuka byla odborně správná. Žáci byli vedeni ke kvalitnímu vyjádření slovem i obrazem. Slovní hodnocení bylo přiměřeně náročné, motivující. Četnost klasifikovaného hodnocení odpovídá časové dotaci předmětu.

Výuka přírodopisu byla hodnocena s výraznou převahou pozitiv.

Německý jazyk

Na prvním stupni školy ve 4. a 5. ročníku byl pozorován aktivní zájem žáků o cizí jazyk, který byl podporován vhodnými aktivizačními formami výuky (zařazením hry při procvičování číslovek, nácvičku písniček). Učivo byla předkládáno v zásadě jazykově správně, chybí však kvalitnější uplatňování zvukové podoby jazyka, cílevědomý a systematický výcvik správné výslovnosti pro dosažení požadované úrovně komunikativních dovedností. Metodicky správně byl upřednostněn poslech textů. Při následném čtení byl slyšený vzor výslovnosti, přirozené intonace a tempa řeči málo využito pro zkvalitňování jazykového projevu žáků (nejlépe při nácvičce písniček ve čtvrtém ročníku). Ve sledované výuce byly v souladu s osnovami rozvíjeny všechny řečové dovednosti.

Uvedená základní charakteristika výuky odpovídá i sledovaným hodinám na 2. stupni v 6. a 7. ročníku. Učitelka v hodinách hovořila převážně německy, střídala jazykové činnosti s využitím různých pomůcek a podněcovala žáky k aktivitě. Výuka v zásadě vychází z koncepce tradičně pojaté učebnice, která nedostatečně rozvíjí samostatnost jazykového vyjadřování. (Jeho úroveň mohla být v době konání inspekce nepříznivě ovlivněna velkým množstvím předchozích absencí žáků a v 7. ročníku i čtrnáctidenním výpadkem výuky).

Sledovaná výuka měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Hudební výchova

Vlastní projev učitele měl v hodinách dominantní roli, částečně však na úkor času pro praktické hudební činnosti žáků. V 5. ročníku citelně chyběla pravidelně prováděná hlasová průprava žáků. Učitel ve své činnosti dostatečně využíval svých odborných znalostí (studiem si rozšířil aprobaci o předmět hudební výchova). Dbal na to, aby žáci znali a uměli používat základní pojmy z oblasti hudby. Jejich znalost učitel průběžně sleduje a hodnotí. Ke kladům patřilo navození vnitřní intonační a rytmické představy žáků na podkladě známé písničky, snaha o atmosféru „hudební dílny“. Cílem bylo vyvození pojmů jednohlas a vícehlas. K názornosti výuky přispělo využití klavíru, metalofonu a zobcové flétny - učitel využívá dovedností žáků navštěvujících výuku hry na hudební nástroje, zařazuje i taneční projev. Hudebně-estetické vyznění dobré snahy učitele narazilo na celkově nižší úroveň rozvoje hlasových a intonačních dovedností žáků v 5. ročníku - pokus o zpěv lidové písničky formou dvojhlasého kánonu se setkal s nezdarem.

V 8. ročníku učitel dobře motivoval žáky k poslechu hudby. Chybělo pouze jasnější začlenění skladatele a díla do kontextu hudby 20. století (G. Gerschwin, Porgy a Bess). Způsob nácvičky náročnější písničky náslechem bez stálé podpory hudebním nástrojem se jevil, zvláště vzhledem k temnějšímu hlasovému tónu učitele, jako méně vhodný.

Žáci byli ve sledovaných hodinách ukázněni, do činností se zapojovali se zájmem. Samostatně připravují informace o hudebních aktualitách.

Sledovaná výuka měla běžnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Sborový zpěv (nepovinný předmět)

Ve školním sboru pracuje celkem 20 žáků, na zkoušce sboru bylo přítomno 14 žáků. Základní dechová, hlasová a intonační příprava je prováděna. Větší míra slovních komentářů učitele byla na úkor času pro vlastní pěvecké činnosti. Zvláště v první hodině zkoušky nebylo dostatečně přihlédnuto k vytvoření podmínek pro správné sezení, resp. postoj při zpěvu a tím i pro řádné pěvecké dýchání. Žáci prokázali zájem o zpěv a celkově dobrou úroveň hlasových předpokladů. Učitel dokáže své žáky zaujmout, mj. i přitažlivým výběrem písní. Sbor veřejně vystupuje a účastní se soutěží (stejně tak jednotlivci v kategorii sólového zpěvu).

Sledovaná výuka měla běžnou úroveň.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V prvouce byl patrný dobrý rozvoj komunikačních dovedností žáků. Žáci dokázali vyjadřovat svoje představy kresbou, zpěvem, tancem. Projevy žáků byly pozitivní, kultivované.

V přírodopisu projevovali žáci výrazný zájem o probírané učivo (referáty). Uměli pracovat samostatně i v kolektivu. Komunikace žáků měla velmi dobrou úroveň. Vědomosti žáků odpovídaly příslušným cílům osnov, širší znalosti úspěšně využívají v okresních soutěžích.

V německém jazyce byly zaznamenány přirozené rozdíly v úrovni jazykových dovedností žáků, a to zejména v samostatnosti a pohotovosti využívání jazyka. Žáci prokázali schopnost porozumět slyšenému a čtenému textu. V tomto školním roce dosáhli čtyři žáci školy dobrého umístění v okresním kole Olympiády v německém jazyce.

V hudební výchově žáci projevili kladný vztah k hudebním činnostem a dobré základní znalosti z okruhu probíraných témat. Rozvoj pěveckých dovedností měl nižší úroveň. Výrazným kladem je činnost pěveckého sboru školy, který veřejně vystupuje. Sbor i jednotlivci se pravidelně účastní soutěží ve zpěvu.

Výsledky vyučování jsou spíše nadprůměrné.

ZÁVĚRY

- Podmínky výchovy a vzdělávání ve sledovaných předmětech umožňují kvalitní uplatnění přijatého vzdělávacího programu Základní škola.
- Výuka je odborně a metodicky spíše nadprůměrná.
- Žáci získávají dobrý vztah ke vzdělávání.
- Nároky kladené na žáky jsou přiměřené, podporují rozvoj osobnosti žáka v souladu s jeho předpoklady.

Podmínky a průběh vzdělávání ve vyučování německého jazyka přírodopisu, prvouky a hudební výchovy byly celkově hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Jana Dostálová v. r.

člen týmu   Mgr. Jindřich Bešťák v. r.

Ve Strakonících dne 22. března 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 23. března 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Helena Petrová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednačního protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Čestice, OÚ Čestice 1, PSČ 387 19	26. březen 1999	57/99
Školský úřad: ŠÚ Strakonice, Velké nám. 216, PSČ 346 01	26. březen 1999	56/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
26. březen 1999	-	Připomínky nebyly podány.